to retrahens oēm temptatiōez a
ſacerdote fugauit. Predict⁹ autē
anul⁹ adhuc dicit̄ in ei⁹ digito ap
parere. ¶ Alibi ei legit̄ ꝙ cū eccīa
ſcē agnetis rueret papa cuidā ſa
cerdoti dixit ſe ſibi velle ſponſam
quādā cuſtodiendā ⁊ nutriēdam
ſcilicet eccleſiam ſancte agnetis cō
mitē. dans qꝫ ei anulū. iuſſit vt di/
ctā imaginē deſponſaret Quē illa
extēdēte ⁊ retrahēte digitū deſpō
ſauit. De hac ꝟgie dic̄ Ambro. i li.
de ꝟginib⁹ Hāc ſenes hāc iuuenes
hāc pueri canāt Nemo ē laudabi
lior. qꝫ q̄ ab oib⁹ laudari pt̄ Quot
hoies tot precones q̄ martirē pre
dicāt dū loquunt̄ Stupent vniuer
ſi ꝙ iaz diuinitatis teſtis exiſteret
q̄ adhuc arbitra ſui per etatē eſſe
nō poſſz Fecit deniqꝫ vt ei de deo
crederet. cui de hoie adhuc nō cre
debat̄ Quia qḋ vltra naturā eſt
ꝫ de autore nare eſt Nouū marti
rij genus Nondū ydonea pene ⁊
iā matura victorie. certare difficil
abilis coronari. magiſteriuz virtu
tis impleuit q̄ indiciuz non hēbat
etatis Nō ſic ad thalamū ꝑperaēt
nupta. vt ad ſupplicij locū leta. ſuc
cincto gradu feſtina ꝟgo ꝓceſſit.
Item Ambroſi⁹ in prefatiōe bea/
ta Agnes generoſitati. oblectamēta
deſpiciēs. celeſtē meruit dignitatē.
ſocietati. hūane vota ɔtēnēs etni
regis ſociata ɔſortio. ꝑcioſā mor
tē ꝓ xpi ɔfeſſiōe ſuſcipiēs ſimul eſt
facta ei conformis.

De nomine.

Incēti⁹ q̄i vitia incendēs
vel vincēs incendia. vel vi
ctoriam tenens. Ipſe enim incen/
dit. i. ɔſūpſit vitia. ꝑ carnis morti
ficatiōem. vicit incēdia ſuppliciorū
per ɔſtātē ꝑpeſſiōez. victoriā tenu
it mūdi per ipi⁹ deſpectiōez Vicit
eni tria q̄ erāt in mūdo. ſ. falſos er
rores. immundos amores. mūda
nos timores q̄s vicit per ſapiam
mūditiā ⁊ ɔſtantiā De qb⁹ Aug⁹
Ut cū oib⁹ erroib⁹ ⁊ amorib⁹ et
timoribus vincat̄ ꝫ mūdus ſcōꝝ
martiriā docuerūt Ei⁹ paſſiōez q̄
dam beatū Auguſtinū aſſerūt cō
pilaſſe. quā prudenti⁹ verſib⁹ lucu
lenter exequitur

¶ De ſancto vincentō martire

Vincenti⁹ nobilis genere ꝫ
fide ac ꝛligiōe nobilior be
ati valerij epī dyacon⁹ fu
it Hic a puericia lr̄arū ſtudijs tra
dit⁹ fuit. ſupna ſibi ꝓuidēte clemē
tia gemia ſcia dina. ſ. ⁊ hūana ef
ficaciſſime clariut Cui epſ qꝛ expe
ditioris erat lingue vices ſuas cō
miſerat. ⁊ ipe orōni ɔtēplationi qꝫ
vacabant Juſſu igit̄ Daciani pſi
dis valentiā trahunt̄ ⁊ diro car/
ceri mancipātur Cunqꝫ eos fame
pene defeciſſe credēt eos ſuo aſpe
ctui iuſſit aſtare Quos cuz ſanos
cerneret ⁊ gaudētes. irat⁹ in hanc
vocē ꝓrupit Quid dicis tu valeri
qui ſub noie ꝛligiōis ɔtra decreta
ꝑncipū facis? Cū āt beat⁹ valeri⁹
leni⁹ rn̄deret. Dixit ei vincēti⁹ No
li pat̄ venerabilis q. mente timid⁹
ſubmurmurar̄. ꝫ libera voce excla
ma Si igit̄ iubes pater ſcē. reſpon
ſis iudicē aggredior Cui ille Jam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

dudū fili cariſſime tibi loquēdi cu
ram commiſeram ⁊ nunc pro fide
qua aſtamus reſponſa committo
Tunc vincentius cōuerſus ad da
cianū. Hactenus inquit habitus
ſermo a te ꝺneganda fide peroza
uit. ſed nepharium apud chriſtia/
nozum prudentiā eſſe ꝯgnoſce dei
tatis cultū abnegādo blaſphema
re Tunc iratꝰ dacianꝰ epiſcopū in
exiliū mitti precepit. vincētiū vero
tanꝗ̄ cōtumacē ⁊ p̄ſūptuoſū iuue
nē vt eiꝰ exemplo alij terreant in e
culeo diſtentū mēbzis oībꝰ diſſipa
ri Cūq̄ꝫ toto corpe diſſiparet ait
dacianꝰ Dic mihi vincenti vbi nūc
miſerum corpus ꝯſpicis ? At ille ſb
ridens ait Hoc eſt qꝺ ſemper op/
taui ⁊ votis oībꝰ concupiui. Tūc
iratꝰ preſes cepit ei oīa genera toz
mentoꝝ minari niſi ei aſſenſū pre
bēt Cui vincentiꝰ O felicē me quo
mihi iraſci te grauiꝰ putas mei in
cipis meliꝰ miſereri ! Inſurge ergo
miſer ⁊ toto malignitatꝭ ſpiritu de
bachare. videbis me dei ꝟtute plꝰ
poſſe dum torqueoz ꝗ̄ꝫ poſſis ipſe
qui torques At p̄ſes cepit clama
re. ⁊ carnifices virgis ⁊ fuſtibꝰ ver
berare Et ait vincentiꝰ Quid dicꝭ
daciane ! Ecce tu ip̄e vindicas me
de apparitozibꝰ meis Tunc p̄ſes a
mens factus dixit carnificibꝰ Miſe
rimi nihil facitis. cur deficiunt ma
nus vr̃e ! Adulteros ⁊ patricidas
vincere potuiſtꝭ. vt inter illata ſup
plicia nil celare poſſent ⁊ ſolꝰ vincē
tius poterit vr̃a ſupare tormenta
Tūc carnifices pectines ferreos vſ
ad intima coſtarū fixerūt vt de to
to eius corpe ſanguis efflueret. et
ſolutis coſtarum compaginibus.
viſcera in terra paterēt Et ait da
cianus Miſerere tui vincenti vt poſ
ſis tam pulcram recuperare iuuen
tutē ⁊ ea que ſuperſunt lucrari toz
menta Et ait vincentius. O vene
noſa diaboli lingua tozmenta tua
non timeo. ſed hoc ſolū valde me
tuo ꝙ te mihi fingis velle miſereri
Nam quo te magis iratum video
eo amplius exulto Nolo eteniꝫ vt
aliquid minuas de ſupplicijs vt te
victum in omnibus fatearis Tunc
ex eculeo depoſitus. atq̄ꝫ ad ignis
patibulum raptus moras carnifi/
cum arguendo ad penam alacri/
ter properabat Craticulam igitur
ſpōte conſcendens ibidem aſſatur
exuritur et crematur. membzis q̄ꝫ
omnibus vnci ferrei ⁊ ardentes la
mine infiguntur Dum q̄ꝫ ſanguine
reſperguntur vulnera vulneribus
imprimuntur Sal inſuper in igneꝫ
ſpargitur vt in corpꝰ eius vndiq̄ꝫ
vulneratum reſiliens ſtridentibus
flammis crudelius conburatur.
Iam q̄ꝫ non ad artus ſed in viſce
ra tela iaciuntur. ip̄a q̄ꝫ in terram
viſcera de eius corpoze labuntur
Inter hec ille manet immobilis et
ſurſum erectis luminibus dominū
precabatur Cumq̄ꝫ miniſtri hec da
ciano retuliſſent Heu ait dacianꝰ
vincimur. Sed nunc iam vt diuti/
us viuat in pena ipſum deterrimo
carcere includite ⁊ ibi teſtas acu/
tiſſimas ꝯgerite. pedes eiꝰ ligno af
figite. ſñ oī hūano ſolatio extenſū
ſup teſtas relinq̄te. et cū defecerit

nunciate Fauēt quãtotiꝰ miniſtri
crudeles dño crudeliori Sed ecce
rex pro q̃ miles patit̃ penaȝ ↄmu
tat in gloriã Nã tenebre carceris
ab imenſa luce expellunt̃. teſtaruȝ
aſꝑitas in oĩm florum ſuauitatem
mutat̃. pedes diſſoluũtur. ⁊ vene/
rando angeloꝝ ſolatio ꝑfruit̃ Cũ
q̃ȝ ſuꝑ flores angelis pſallẽtibꝰ in
cederet modulatio dulcis ⁊ mira
ſuauitas florũ procul diffunditur
perterriti cuſtodes cum lumē per
rimas carceris qꝺ intꝰ erat vidiſ/
ſent ad fidem ↄuerſi ſunt Hoc au
diens dacianꝰ amens factus ait.
Et q̄d ei ampliꝰ faciemus? Ecce ei
victi ſumus Transferat̃ ad lcũluȝ
⁊ ſtramētis mollioribꝰ reponatur
ne eũ plus glorioſũ faciamꝰ ſi for
te ↄ̄ſtiterit in tormētis ſed potius
recreatus. nouis iterum ſupplicĳs
puniat̃ Cũ igitur ad ſtratum mol
liorem deportatꝰ eſſet ⁊ ibidē pau
lulũ quieuiſſet. ſtatim ſpiritũ tradi
dit circa ãnos dñi CC.lxxxvij. ſb
dyacleciano ⁊ maximiano. Quo
audito dacianꝰ vehemēter ſic ſe vi
ctum dolens ait Etſi nō potui eũ
ſuꝑare viuentē puniã vel defũctũ
faciabor de pena etſi nō potuit m̃
prouenire victoria Iuſſu daciani
corpus eius in campũ ab auibus
⁊ beſtĳs deuorãdum exponit̃ ſed
ſtatim angelorũ cuſtodia ꝓmunit̃
⁊ i tactũ a beſtĳs ↄſeruat̃ Deniq̃ȝ
coruꝰ ingluuiei deditꝰ alias aues
ſe maiores impetu alarum abegit
⁊ lupum accurrenteȝ. morſibus ⁊
clamoribus effugauit q̃ r̃flexo ca
pite in aſpectu corꝑis ſacri fixꝰ cer

nitur vtpote q̃ ibidē angelorũ cu/
ſtodiã mirabat̃ Qꝺ audiēs dacia
nus ait ſi Puto qꝺ nec defũctũ po
tero ſuꝑare Iubet ergo corꝑi eiꝰ
ingentē molã alligari ⁊ in pelago
ꝓici vt qꝺ i t̃ra a beſtĳs ↄſumi ñ
potuit ſalteȝ in pelago a marinis
beluis deuoretur. Naute igit̃ cor
pus eius in pelagꝰ deferentes ſub
mergunt. Sȝ ipis nautis velociꝰ lit/
tora corpus ipm̄ petĳt qꝺ a qua/
dã matrona ⁊ quibuſdã alĳs ipo
reuelante inuentũ eſt ⁊ ab eis ho
norifice ſepultũ. De h martire ſic
dicit Augꝰ Beatꝰ vincentius vic̃
in verbis vicit in penis. vicit in cō
feſſiōe. vicit in tribulatiōe. vicit ex
uſtꝰ. vic̃ ſubmerſus. vicit ortus. vi
cit mortuus. Itē torquet̃ vincen
tiꝰ vt exerceatur. flagellat̃. vt eru/
diatur Tundit̃ vt ſolidet̃ exuritur
vt purgetur Ambroſiꝰ q̃ȝ de ipo
in prefatiōe ſic ait Torq̄tur vincē
tius. tunditur. flagellat̃. excutitur.
Sȝ inuictꝰ pro ſcō noīe animꝰ nō cō
cutit̃ Plus ardēs igne celi q̃ȝ ferri
Plꝰ nectit̃ timore dei q̃ȝ ſeculi Plꝰ
voluit placē deo q̃ȝ foro. Plꝰ dile
xit mori mũdo q̃ȝ dño Itē Augꝰ.
Añ oculos nr̃os mirãdũ ſpectacu
lũ ↄſtitutũ eſt. iudex iniquꝰ. tortor
cruētꝰ. martir inuictꝰ. crudelitatis
pietati. q̃ȝ certamē Prudētiꝰ q̃ȝ ip
ſum daciano reſpondiſſe ait Tor
mēta. carcer vngule. ſtridēs q̃ȝ flã
mis lamina atq̃ȝ ipa penaꝝ vltia
mors xp̄ianis ludꝰ ē Tũc dacianꝰ
victꝰ ait Retortũ brachĳs ſurſum
ac deorſũ extēdite. donec cõpago
oſſiũ mēbratim diuiſa crepet vt

ꝑ lacinias vulneꝝ iecur detectum
palpitet Ridebat h miles dei ma/
nus cruētas increpās ꝙ fixa nō ꝓ
fūdius intraret artus vngula Cū
eſſet in carcē angelꝰ ad eū venit et
ait. Exurge martir iclite. exurge ſe
curꝰ tui. exurge ⁊ almis cetibꝰ no/
ſter ſodal̄ addē O miles inuictiſſie
fortiſſimoꝝ fortioꝛ Jā te ipa ſeua
⁊ aſpera tormenta victorē tremūt
Exclamat prudentiꝰ dicens Tu ſo
lꝰ orbis inclite. ſolꝰ brauīj duplicis
palmā tuliſti Tu duas ſimul ꝑaſti
laureas.

De nominis interꝑtatiōe

Baſiliꝰ vel baſilides dictꝰ ē
a baſi qd̄ eſt ſuſtentamētū
⁊ leos qd̄ eſt populꝰ Fuit
ei ſuſtētamētū volentiū redire ad
ſuū creatorē Vel dr̄ a baſiliſco ſer
pente. qr hoſtē hūani generis in ſe
mortificauit ⁊ ſuperauit

De ſancto baſilio

Baſiliꝰ venerabil̄ eṗs ⁊ do/
ctor ṗcipuꝰ cuiꝰ vitā ſcṗſit
Amphilonus yconij eṗus
Quāte ſcitatis extiterit. cuidaꝫ he
remite noīe effrē in viſu mōſtratuꝫ
eſt Cū eni dictꝰ effrē in extaſi poſi/
tꝰ eēt vidit colūnā ignis cuiꝰ caput
vſqꝫ ad celū ꝑtingebat ⁊ vocē de
ſuꝑ dicētē audiuit Talis ē magnꝰ
baſiliꝰ q̄lis hec colūna ignis quaꝫ
cernis Veniēs igit̄ ad ciuitatē in
die epҺie vt tantū virū videre poſ
ſet. cū vidiſſet eū ſtola cādida idu
tū. cū clericis ſuis venerabil̄r ꝓce
dētēz. ait itra ſe Vt video iuacuū
laboraui Iſte eni cū i tali honore
ſit poſitꝰ nequaqꝫ tal̄ ṗt eē quē ad
modū vidi Nos ei q̄ portamꝰ pō
dꝰ diei ⁊ eſtꝰ. nil tale cōſecuti ſumꝰ
Et hic cū i tali honoē ⁊ ɔſtipacōe
poſitꝰ ſit. colūna ignis ē Miror iſta
Baſiliꝰ igitur in ſpū hec videns fe
cit eum ad ſe introduci qui cū itro
ductꝰ eſſet. vidit linguā igneam ꝑ
os eius loquentem Et ait effrem
Vere magnus baſiliꝰ. Vere colū
na ignis baſiliꝰ Vere ſpūſſanctus
loq̄tur per os eius Dixit qꝫ illi ef/
frem Obſecro dn̄e vt mihi ipetres
vt grece loquar Cui baſiliꝰ Rē dif
ficilem poſtulaſti Pro eo tamē ora
uit ⁊ continuo loqui cepit grece.
Quidā aliꝰ heremita videns baſi
liū alias in pōtificali habitu ꝓce/
dentē eū deſperit iudicās eū i cor/
de ſuo ꝙ in tali pompa plurimum
delectaret̄ Et ecce facta eſt vox ad
eum dicēs Tu ampliꝰ delectaris i
palpando caudā catte tue qꝫ dele
ctetur baſiliꝰ in apparatu ſuo Va
lens imperator fautor arrianoruꝫ
eccleſiā quandā a catholici. abſtu
lit ⁊ arrianis dedit Ad quem acce
dens baſiliꝰ ait Impator ſcriptuꝫ
eſt Honor regis iudiciū diligit Et
iterū Judiciū regis iuſtitia Et cur
tu imperaſti vt catholici d̄ eccleſia
eicerentur ⁊ arrianis daret̄? Cui i
perator Iterū ad contumelias re/
uerteris? O baſili non decet te Et
ille Decet pro iuſtitia etiā mori Tc̄
demoſtenes prefectꝰ epularū impe
ratoris fautor arrianoꝝ ⁊ loquēſ

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf